

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **P. P.**, , proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem nám. Svobody 15, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 16. 7. 2014, čj. 2065/14, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 18. 8. 2014, čj. 5 A 117/2014 – 20,

t a k t o :

- I. Žádost žalobce na ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti **se z a m í t á**.
- II. Kasační stížnost **se z a m í t á**.
- III. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti
- IV. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á**.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Usnesením označeným v záhlaví tohoto rozsudku městský soud žalobci přiznal částečné osvobození od soudních poplatků ve výši 50 % a zamítl jeho žádost o ustanovení zástupce. Svůj závěr odůvodnil tím, že celkové měsíční příjmy žalobce činí zhruba 10.000 Kč, jeho životní a majetkovou situaci nelze považovat za výjimečnou a nejsou dány ani zvlášť závažné důvody svědčící pro úplné osvobození od poplatkové povinnosti, která v případě žaloby proti rozhodnutí správního orgánu činí 3.000 Kč. Dále konstatoval, že

zastoupení není dle zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) nezbytné. Z podané žaloby je navíc zřejmé, že ji žalobce sepsal sám, přičemž jasně uvedl rozhodnutí, jehož nezákonnosti se dovolává. Nejedná se ani o věc právně složitou (rozhodnutí žalovaného o žádosti žalobce o určení advokáta k poskytnutí právní pomoci) a ustanovení zástupce tak není třeba k ochraně práv žalobce.

[2] Proti usnesení městského soudu podal žalobce (stěžovatel) kasační stížnost a požádal o určení advokáta *ex offio*. Ve své kasační stížnosti vedle řady nevybíravých urážek a osočování argumentoval tím, že jeho příjmy jsou v České republice 1.277 Kč a v Rakousku 310 Euro, tj. přibližně 7.500 Kč, tedy celkem asi 8.800 Kč, nikoliv 10.000 Kč, jak uvedl městský soud. Jeho náklady na nájemné jsou přibližně 4.500 Kč, na léky asi 1.500 Kč, na lékařskou péči asi 150 Kč, na hygienu 200 Kč, tedy celkem přibližně 6.400 Kč. Dle stěžovatele je tak patrné a zjevné, že stanovenou částku 1.500 Kč na soudním poplatku by *„mohl uhradit pouze tehdy, kdyby se šel na obecní louky a luha a pastviny společně s ovce a kozama pást a napájet se vodou z Botiče“*. Dále uvedl, že jeho životní situace je extrémně výjimečná.

II. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[3] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti, byla podána včas a osobou oprávněnou.

II.A Žádost o ustanovení zástupce

[4] Nejprve Nejvyšší správní soud upozorňuje, že za situace, kdy stěžovatel brojí proti usnesení o částečném osvobození od soudních poplatků a zamítnutí žádosti o ustanovení zástupce, není namístě trvat na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost ani na povinném zastoupení stěžovatele advokátem. Osvobození od soudních poplatků i právo na bezplatné zastoupení se váže k posouzení poměrů konkrétního účastníka. Nesplnění podmínek pro osvobození od soudních poplatků přitom vylučuje i právo na bezplatné zastoupení (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Za situace, kdy předmětem kasačního přezkumu je rozhodnutí (usnesení), jímž byl stěžovatel částečně osvobozen od soudních poplatků (tedy nebyl osvobozen zcela dle své žádosti), by trvání jak na podmínce uhrazení soudního poplatku za kasační stížnost (byť taktéž ve snížené výši), tak i na podmínce povinného zastoupení, znamenalo jen další řetězení téhož problému. Trvání na těchto podmínkách, vzhledem ke specifické povaze napadeného usnesení, by vedlo k popření cíle, který stěžovatel podáním žádosti sledoval a k popření vlastního smyslu řízení o kasační stížnosti, v němž má být zkoumán závěr o tom, zda stěžovatel měl být od soudních poplatků zcela osvobozen či nikoliv (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 9. 2007, čj. 9 As 43/2007 - 77). Kasační stížnost lze tedy i při absenci těchto podmínek projednat a jedná se rovněž o kasační stížnost přípustnou.

[5] V projednávaném případě však stěžovatel požádal o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti. Podle § 35 odst. 8 s. ř. s. *„[n]avrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát“*. Vzhledem k výše

uvedenému (odst. [4]) se Nejvyšší správní soud zabýval pouze druhým předpokladem, tedy posuzoval, zda je ustanovení zástupce nezbytně třeba k ochraně práv stěžovatele. S ohledem na předmět sporu dospěl k závěru, že případné doplnění kasační stížnosti advokátem by nemělo vliv na její úspěšnost, a ustanovení zástupce tak není nezbytné k ochraně práv stěžovatele.

[6] Kasační soud proto žádosti stěžovatele o ustanovení zástupce nevyhověl.

II.B Projednání kasační stížnosti

[7] Dále se soud věnoval samotné kasační stížnosti, z jejíhož obsahu je patrné, že brojí proti nezákonnosti napadeného usnesení (§ 101 odst. 1 písm. a) s. ř. s.) z důvodu, že městský soud nesprávně posoudil stěžovatelovu nemajetnost, resp. schopnost zaplatit soudní poplatek ve snížené výši (1.500 Kč). Nejvyšší správní soud na základě přezkoumání věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[8] Stěžovatel zejména nesouhlasí s tím, že se jeho příjmy pohybují kolem 10.000 Kč, avšak dosahují pouze 8.800 Kč (tj. 1.277 Kč + 310 Eur, tedy přibližně 7.500 Kč). Z výpočtu stěžovatele tak vyplývá, že své příjmy v Eurech přepočítal na české koruny za použití kurzu 24,19 Kč/Eur. Takový kurz ovšem neodpovídá realitě, neboť v roce 2014 se tento kurz pohybuje okolo 27,5 Kč/Eur (k tomu viz např. informace o kurzu devizových trhů zveřejňované Českou národní bankou, dostupné na: https://www.cnb.cz/cs/financni_trhy/devizovy_trh/kurzy_devizoveho_trhu/prumerne_mena.jsp?mena=EUR). Za použití tohoto kurzu bude celkový měsíční příjem stěžovatele přibližně 9.802 Kč. Městský soud proto nepochybil, pokud konstatoval, že měsíční příjem stěžovatele představuje zhruba 10.000 Kč.

[9] V souvislosti s výdaji stěžovatele kasační soud upozorňuje, že výši těchto údajů stěžovatel neuvedl v žádosti o osvobození od soudních poplatků, a městský soud proto nemohl tuto částku promítnout do svých úvah. I při zohlednění výše příjmů stěžovatele po odečtení jeho nezbytných měsíčních výdajů se Nejvyšší správní soud nicméně ztotožňuje se závěrem městského soudu, že stěžovatel je schopen ze svých příjmů soudní poplatek v poloviční výši, tj. 1.500 Kč uhradit. Stěžovatel navíc ani v žádosti o osvobození od soudních poplatků ani ve své kasační stížnosti nespecifikoval, čím je jeho životní situace „extrémně výjimečná“, aby opodstatňovala osvobození od soudních poplatků zcela.

[10] Nejvyšší správní soud tedy neshledal, že by usnesení městského soudu o částečném osvobození od soudních poplatků bylo nezákonné.

III. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[11] Nejvyšší správní soud tedy shledal námitky stěžovatele nedůvodnými. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné vady, k nimž musí kasační soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[12] O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměl úspěch, žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. října 2014

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu